

คำนำ

“คู่มือปฏิบัติงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล” เป็นการสรุปสาระสำคัญในการประชุมสภา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคำโคกสูง โดยอ้างอิงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้สนใจ

งานกิจการสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลคำโคกสูง

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
การประชุมสภาครั้งแรก	๑
อำนาจหน้าที่	๓
การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	๔
การเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	๖
การเสนอญัตติ	๘
ร่างข้อบัญญัติ	๑๐
การอภิปราย	๑๑
การลงมติ	๑๒
กระทุ้งถาม	๑๓
คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	๑๔
การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย	๑๕

คู่มือปฏิบัติงาน การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๔๗ ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการ มีอำนาจตีความ วินิจฉัย กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

กรณีที่มีปัญหาโต้แย้งการปฏิบัติตามระเบียบ หรือระเบียบไม่ได้กำหนดไว้ก็ให้ประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้วินิจฉัยและใช้บังคับไปพลางก่อน แล้วให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนำข้อโต้แย้งนี้เสนอต่อผู้ว่าราชการ จังหวัดเพื่อวินิจฉัยสั่งการ หรือใช้บังคับเฉพาะในการประชุมคราวนั้น และให้ผู้ว่าราชการ จังหวัด รายงานต่อ ปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้เสนอต่อนายอำเภอ ทราบเพื่อวินิจฉัยสั่ง การ หรือใช้บังคับเฉพาะในการประชุมคราวนั้น และให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อเสนอปลัดกระทรวง มหาดไทยพิจารณา (ตามข้อ ๕ วรรคสอง)

๑.การประชุมสภาครั้งแรก

ตามระเบียบ ข้อ ๖ ให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดให้สมาชิกสภามีการประชุมสภาครั้งแรก ภายใน ๑๕ วันนับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกครบตามจำนวนแล้ว สิ่งที่ต้องทำในการประชุม สภาครั้งแรก คือ

๑. ปฏิญาณตนในที่ประชุม
๒. เลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
๓. เลือกรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
๔. เลือกเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
๕. กำหนดสมัยประชุมสามัญของปีนั้น และกำหนดสมัยประชุมสามัญแรกของปีถัดไป

๑.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว

ตามระเบียบ ข้อ ๗ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรก กำหนดให้มีผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว ดังนี้

๑) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราว

ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ชั่วคราว แต่หากผู้มีความสมัครใจ (๑) ไม่ยอมทำหน้าที่ให้ผู้มีอายุสูงสุดรองลงมาทำหน้าที่แทน และในกรณีที่มี สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอายุสูงสุดเท่ากันมากกว่า ๑ คน ให้ใช้วิธีจับสลาก

๑.๑) หน้าที่ประธานสภาชั่วคราว

- (๑) นำสมาชิกกล่าวคำปฏิญาณตน
- (๒) ดำเนินการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๓) รายงานผลการเลือกตั้งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้นายอำเภอทราบ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่สภาลงมติ

๑.๒) การพ้นจากตำแหน่งประธานสภาชั่วคราว

การพ้นจากตำแหน่งประธานสภาชั่วคราวนั้น กำหนดให้พ้นจากตำแหน่งในกรณีที่ นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒) เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราว

ให้ปลัดขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งนั้น

๑.๒ การเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑) การเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบไปด้วยวิธีการการเสนอชื่อ การลงคะแนน การตรวจนับคะแนน การรายงานผล โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑.๑) การเสนอชื่อ

ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดให้สมาชิกสภาสามารถเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็น ประธานสภา ดังนี้

(๑) สมาชิกสภา ๑ คน สามารถเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาได้เพียง ๑ ชื่อ

(๒) ผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะต้องมีสมาชิกสภาออกเสียงรับรองอย่างน้อย ๒ คน (ยกเว้นสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล น้อยกว่า ๘ คน สมาชิกสภาออกเสียงรับรอง ๑ คน) สมาชิกมีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียว

(๓) หากมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาเพียง ๑ คน ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก (ตามระเบียบข้อ ๑๔)

๑.๒) การลงคะแนน

(๑) ให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อได้รับหมายเลขประจำตัว เพื่อใช้ในการลงคะแนนเลือกด้วยวิธีจับสลากโดยให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อกดลงกันว่าจะให้คนใดเป็นคนจับสลากก่อนหลัง แล้วให้จัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน มีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวตามลำดับ ให้ครบตามจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ หากตกลงกันไม่ได้ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง

(๒) ให้ประธานที่ประชุมประกาศหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อตามลำดับหมายเลข

(๓) ให้สมาชิกสภา ลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อคนหนึ่ง โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อ ลงในบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน ใส่ซอง แล้วนำซองใส่ลงในหีบที่จัดไว้ด้วยตนเอง ต่อหน้าประธานที่ประชุม

๑.๓) การตรวจนับคะแนน

ประธานชั่วคราวเชิญสมาชิกสภาไม่น้อยกว่า ๒ คน มาช่วยนับโดยที่ผู้ได้รับเลือกมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) เป็นผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุด

(๒) หากมีผู้ที่ได้รับคะแนนเท่ากัน ให้ลงคะแนนใหม่โดยวิธีเดิมอีกครั้ง (ตามข้อ ๑.๒)

(๓) หากคะแนนยังเท่ากันอีกให้ใช้วิธีจับสลาก โดยวิธีการจับสลากนี้ให้เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๘ วรรคสาม ดังนี้

(๓.๑) ประธานชั่วคราวจัดให้ตกลงกันว่าใครจะจับสลากก่อน

(๓.๒) ถ้าตกลงกันไม่ได้ ให้ประธานชั่วคราวจับสลากว่าใครจะจับสลากก่อน

(๓.๓) บัตรสลาก ต้องมีชนิด สี ขนาด เหมือนกัน มีจำนวนเท่ากับคนที่มีความคะแนนสูงสุด

/เท่ากัน...

เท่ากัน และเขียนว่า "ได้รับเลือกเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล" ๑ บัตร นอกนั้นเป็น "ไม่ได้รับเลือกเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล"

๑.๔) การรายงานผล

ประธานสภาชั่วคราวมีหน้าที่รายงานผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลือก

๒) การเลือกรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อมีการเลือกประธานสภาได้แล้ว ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเลือกรองประธานสภาและเลขานุการสภา ซึ่งการเลือกรองประธานสภาและเลขานุการสภานี้จะต้องเลือกในการประชุมสภาครั้งแรก จำนวนรองประธานสภาสามารถมีได้ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นให้มีรองประธานสภาได้ จำนวน ๑ คน

๒.๑) การเสนอชื่อ

วิธีการเลือกรองประธานสภา ให้ใช้วิธีเดียวกับการเลือกประธานสภา ตามระเบียบข้อบังคับ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง แต่กรณีที่มีคะแนนเท่ากันเป็นครั้งที่ ๒ ให้ประธานเป็นผู้ชี้ขาด

๒.๒) การรายงานผล

ประธานสภาชั่วคราวมีหน้าที่รายงานผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลือก

๓) การเลือกเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

วิธีการเลือกเลขานุการสภา ให้ประธานสภาใช้วิธีเดียวกับการเลือกรองประธานสภาฯ ตามระเบียบ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับการเลือกเลขานุการสภาให้เลือกจากสมาชิกสภา หรือพนักงานหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น และเมื่อได้เลขานุการสภาแล้ว ให้เลขานุการสภาชั่วคราวพ้นจากตำแหน่ง

๔) กรณีตำแหน่งว่างลง

๔.๑ ตามระเบียบ ข้อ ๑๕ (๑) ได้กำหนดว่าเมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจาก ตำแหน่งก่อนครบอายุสภา ให้สภาดำเนินการเลือกประธานสภาและรองประธานสภาแทนในตำแหน่งที่ว่าง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

๔.๒ ตามระเบียบ ข้อ ๑๕ (๒) ได้กำหนดว่ากรณีเลขานุการสภา ให้สภาเลือกเลขานุการสภาแทนตำแหน่งที่ว่างในการประชุมสภาที่มีขึ้นคราวแรกนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑.ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามระเบียบ ข้อ ๑๖ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๑) ดำเนินกิจการของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายกำหนด
- ๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เว้นแต่ในกรณีที่เข้ากล่าวอภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้าน ญัตติในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๓) บังคับบัญชาการงานในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๔) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๕) เป็นผู้แทนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในกิจการภายนอก
- ๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

๒.๒. รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามระเบียบข้อ ๑๗ รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตาม อำนาจ หน้าที่ของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ หรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

๒.๓. เลขานุการสภา

ตามระเบียบข้อ ๑๘ เลขานุการสภา มีหน้าที่ดังนี้

- ๑) แจ้งนัดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามคำสั่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๒) ชี้แจงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หนังสือสั่งการ หรือแนวทางปฏิบัติ ซึ่งเกี่ยวข้อง กับกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๓) ช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำระเบียบวาระการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๔) เชิญประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่
- ๕) จัดทำรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๖) เก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร หรือเอกสารของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๗) ช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- ๘) ช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๙) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ หรือกระทำการอื่นตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

ตามระเบียบข้อ ๑๙ ในการประชุมสภา ถ้าไม่มีเลขานุการสภา หรือมีแต่ไม่อยู่ หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ ให้สภาเลือกสมาชิกสภาคนหนึ่งหรือพนักงานส่วนตำบลคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาชั่วคราวแทน โดยใช้วิธีการเลือก ตามระเบียบข้อ ๑๓ และข้อ ๑๖ วรรคสอง มาบังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนเลือกให้กระทำได้ด้วยวิธีการยกมือขึ้นพ้นศีรษะ

๒.๔ การพ้นจากตำแหน่งเลขานุการสภา

ตามระเบียบข้อ ๓๘/๓ เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
 - (๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 - (๓) ครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 - (๔) มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 - (๕) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับหนังสือลาออกจากเลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้เสนอสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

๓. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมี ๔ ประเภท คือ

- ๑) การประชุมสภาสมัยแรก

๒) การประชุม...

๒) การประชุมสามัญ

๓) การประชุมวิสามัญ

๔) การเรียกประชุมกรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุม โดยจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

ในส่วนของการกำหนดจำนวนสมัยประชุมสามัญประจำปี ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดว่าการประชุมสมัยสามัญประจำปีแต่ละสมัยในปีนั้นจะเริ่มเมื่อใด แต่ละสมัยในปีนั้นมีการกำหนดวัน และให้กำหนดวันเริ่มประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของปีถัดไป และมีการกำหนดวันเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติแล้ว ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำเป็นประกาศของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

กรณีที่ ไม่ได้กำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ หรือไม่ได้กำหนดวันเริ่มประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกในปีถัดไป หรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสมัยประชุมสามัญประจำปี หรือวันเริ่มประชุมสามัญประจำปีที่กำหนดไว้แล้ว ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนำปรึกษาในสมัยประชุมสามัญประจำปีอื่น หรือในสมัยประชุมวิสามัญก็ได้การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบไปด้วย ๓ ประเภท ดังนี้

๓.๑. การประชุมสภาครั้งแรก

๓.๒. การประชุมสามัญ

องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน ได้กำหนดให้มีจำนวนสมัยประชุมได้ปีละ ๒ สมัย หรือหรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกิน ๔ สมัย

(๑) สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่งๆ ให้มีกำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีก จะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

๓.๓ การประชุมวิสามัญ

เป็นการประชุมนอกสมัยการประชุมสามัญ โดยมีความจำเป็นของการประชุมเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น ตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน ได้บัญญัติให้

(๑) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอเปิดประชุมวิสามัญ ถ้าเห็นสมควรให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้

(๒) สมัยประชุมวิสามัญให้กำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีก จะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

ตามระเบียบข้อ ๓๖/๑ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นเห็นสมควรอาจจัดให้มีการประชุมตามกฎหมายว่าด้วย การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

๓.๔ การเรียกประชุมกรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุม

องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน ได้บัญญัติว่า ในกรณียังไม่มี

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เรียกประชุมตามกฎหมายให้นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดและปิดประชุม

๔. การเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑) ให้ประธานสภาทำหนังสือแจ้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้า และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ก่อนกำหนดวันเปิดสมัยประชุมไม่น้อยกว่า ๓ วัน ยกเว้นการประชุมเร่งด่วนจะแจ้งกำหนดเปิดสมัยประชุมและปิดประกาศน้อยกว่า ๓ วันได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม

๒) บอกรับนัดในที่ประชุม และส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ไม่ได้มาประชุมให้ทราบล่วงหน้าด้วย

๓) กรณีประชุมเร่งด่วน สามารถนัดประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วันได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม และต้องระบุเหตุอันรีบด่วนในหนังสือด้วย

๔.๑. สิ่งที่ต้องปฏิบัติในการเรียกหรือนัดประชุม

๑) ส่งระเบียบวาระไปพร้อมกัน เว้นแต่ มีเหตุรีบด่วนให้แจ้งในขณะเปิดประชุม การจัดระเบียบวาระเป็นไปตามข้อ ๒๗ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

๒) ประชาสัมพันธ์กำหนดวัน เวลา และเรื่อง ให้ประชาชนทราบ

๔.๒. สิทธิของประชาชนในการเข้าฟังการประชุม

ตามระเบียบข้อ ๒๔ วรรคสอง กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด (เป็นระเบียบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล)

๔.๓. สิ่งที่ต้องดำเนินการในการประชุมสภา

ตามระเบียบข้อ ๒๕ กำหนดให้

๑) เมื่อถึงกำหนดเวลานัด เลขานุการสภาให้สัญญาณเรียกสมาชิกสภาเข้าห้องประชุม

๒) ให้ประธานตรวจดูว่าสมาชิกสภาเข้าประชุมครบองค์ประชุมหรือไม่

๓) การนับองค์ประชุม

(๑) หากสมาชิกสภาไม่ได้ลงชื่อ แต่เข้าร่วมประชุมให้ถือว่ามาประชุม

(๒) หากสมาชิกสภาลงชื่อไว้ แต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมไม่ให้นับ และถือว่าขาดประชุม

๔) ถ้าไม่ครบองค์ประชุมและพ้นกำหนดเวลานัด ๑ ชั่วโมง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ประธานสภาสั่งเลื่อนการประชุม

(๒) ให้ถือว่าสมาชิกสภาไม่อยู่ขาดประชุม

๕) การแจ้งเลื่อนการประชุมให้ใช้วิธีเกี่ยวกับการนัดประชุม

๔.๔. ประธานในที่ประชุมสภา

๑) ปกติให้ประธานสภาและรองประธานสภาตามลำดับเป็นประธานที่ประชุม

๒) ตามระเบียบข้อ ๒๖ ในกรณีประธานสภาต้องถิ่นและรองประธานสภาต้องถิ่นไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่

(๑) ให้สมาชิกที่มีอายุมากที่สุด เป็นประธานชั่วคราวเพื่อเลือกสมาชิกกันเองเป็นประธานในที่ประชุมคราวนั้น

(๒) วิธีการเลือก ให้เสนอชื่อ แล้วลงคะแนนโดยวิธียกมือขึ้นพันศรัษะ

/๓) เมื่อประธาน...

๓) เมื่อประธานสภา /รองประธานสภา /ยอมเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ในระหว่างการเลือกให้รับการเลือก ถ้าเลือกได้แล้วให้ผู้ได้รับเลือกพ้นหน้าที่ และให้ประธานสภา /รองประธานสภา เป็นประธานที่ประชุมต่อไป

๔.๕. การประชุมตามระเบียบวาระ

๑) ให้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ เว้นแต่ ที่ประชุมสภาจะตกลงกันเป็น อย่างอื่นในการ ประชุมคราวนั้น และโดยทั่วไปวาระการประชุมจะเรียงลำดับก่อนหลัง ดังนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งขึ้นพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๖) เรื่องอื่น ๆ

๒) การสั่งปิดประชุม ประธานจะสั่งปิดประชุมก่อนหมดระเบียบวาระไม่ได้ เว้นแต่กรณีเกิดเหตุอลเวง ตามระเบียบข้อ ๑๒๑ ถ้าประธานฝ่าฝืน (สั่งปิดก่อน) ให้สมาชิกสภาจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งที่มิอยู่ในที่ประชุม เห็นว่าให้เปิดประชุมต่อไป ให้ประชุมต่อไปตามระเบียบวาระจนหมด และให้รองประธานสภาเป็นประธานที่ประชุม ถ้ารองประธานสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุม (วิธีการตามระเบียบข้อ ๒๖)

๓) วาระการประชุมที่ยังไม่ได้ประชุม ให้ประธานสภาจัดวาระนั้นเข้าในระเบียบวาระการประชุมในครั้งต่อไป

๔.๖. การพักประชุม

ตามระเบียบข้อ ๓๐ จะพักการประชุมได้ต้อง

- ๑) ประธานสภาเห็นเป็นการสมควร
- ๒) สั่งพักการประชุมไว้ชั่วคราวก็ได้ (ควรกำหนดเวลาให้ชัดเจน)

๔.๗. การประชุมโดยเปิดเผย - ลับ

การประชุมปกติเป็นการประชุมโดยเปิดเผย เว้นแต่

๑) กฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ประชุมลับ เช่น ประชุมเพื่อพิจารณาความประพฤติของ สมาชิกสภา (แต่ผู้ที่ถูกอภิปรายอาจขอให้ประชุมเปิดเผยได้)

๒) ผู้บริหาร / สมาชิก ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของที่ประชุมร้องขอให้ประชุมลับ โดยทำเป็นหนังสือหรือ เสนอด้วยวาจาในการประชุม (ระเบียบข้อ ๓๑ วรรคสอง) (ไม่ต้องขอมติ)

การประชุมลับ

ประธานสภาสั่งให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องออกจากที่ประชุม จนพ้นระยะที่จะฟังการประชุมได้ตาม ระเบียบ ข้อ ๓๒ ระบุว่าการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับความประพฤติของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเห็นว่า มีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย หรือ ก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภา องค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ หรือเรื่องที่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูก กล่าวหาว่า กระทำผิดตามความในหมวด ๙ แห่งระเบียบนี้ให้ประชุมลับ เว้นแต่สมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ถูกกล่าวหาจะขอให้ประชุมเปิดเผย

๔.๘. รายงานการประชุม

- ๑) ต้องให้คณะกรรมการตรวจรายงานได้ตรวจสอบ
- ๒) ทำสำเนารายงานที่ได้ตรวจสอบแล้ว (อย่างน้อย ๒ ฉบับ) ให้สมาชิกตรวจสอบก่อนเวลาประชุมไม่น้อยกว่า ๑ วัน เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรองรายงานการประชุมนั้น
- ๓) การแก้ไขถ้อยคำในรายงานการประชุมให้กระทำโดยมติของที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง อย่างน้อยจะต้องมีรายชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาประชุม ลาประชุม และขาดประชุม
- ๔) ให้ประธานสภาลงชื่อเป็นหลักฐานว่าสภารับรองแล้ว
- ๕) การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ เป็นไปตามมติของสภา โดยให้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปิดประกาศรายงานการประชุมที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติรับรองแล้วในที่เปิดเผย ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปทราบ
- ๖) ข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่อาจ เสนอญัตติด้วยวาจาขอมีให้โฆษณา ถ้าที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติเห็นชอบก็ให้เป็นไปตามที่ร้องขอ
- ๗) รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมยังไม่ได้ตรวจสอบ หรือ สภายังไม่ได้รับรอง หรือที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับรองแล้วแต่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน เพราะเหตุครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบันทึกเหตุการณ์นั้นไว้ และเป็นผู้รับรองรายงานการประชุมนั้น
- ๘) การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๕.การเสนอญัตติ

ญัตติมี ๒ ประเภท คือ

- ๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ

การเสนอญัตติมีระเบียบ ดังนี้

- (๑) ตามระเบียบข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ญัตติทั้งหลายต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อย กว่า ๕ วัน เว้นแต่กรณีใดเป็นเรื่องรีบด่วนจะยื่นน้อยกว่านี้ก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมงก่อนวันประชุม และต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรองอย่างน้อย ๒ คน แต่หากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเหลืออยู่น้อยกว่า ๘ คน ให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรอง ๑ คน
- (๒) กรณีสมาชิกเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องให้ผู้บริหารรับรองด้วย (ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามระเบียบ ข้อ ๔๔)
- ๓) การเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติใด ถ้าผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีการรับรอง ถ้าราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เสนอ ให้เป็นตามระเบียบสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล ว่าด้วยการดำเนินการของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕

- ๔) ญัตติที่อาจเสนอด้วยวาจา แต่ต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรอง ดังนี้
- (๑) ขอให้รับรองรายงานการประชุม
 - (๒) ขอให้รับรองรายงานอื่นๆ ของคณะกรรมการ
 - (๓) ขอให้ปรึกษาเป็นการด่วน หรือญัตติขอให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติสามารถระมัด

เดียว ตามระเบียบข้อ ๔๕

- (๔) ญัตติที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อ ๔๐ วรรคหนึ่ง

(๕) ญัตติที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นควรอนุญาตการบรรจุญัตติที่เสนอด้วยวาจาตามวรรคห้า ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมคราวนั้น

- ๕) วิธีการเสนอญัตติ

- (๑) ยกมือขึ้นพ้นศีรษะเมื่อประธานอนุญาตจึงกล่าวได้ ณ ที่ของตน หรือที่จัดไว้
- (๒) การรับรอง : วิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะ

- ๖) การบรรจุญัตติ

(๑) ประธานสภาต้องบรรจุญัตติที่เสนอมาเข้าระเบียบวาระภายในเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้น

(๒) ญัตติที่เสนอด้วยวาจา ประธานสภาต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระในการประชุมคราวนั้น

(๓) กรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ไม่สามารถบรรจุญัตติเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาได้ ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมในสมัยประชุมถัดไปและให้แจ้งเหตุจำเป็นนั้นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในสมัยประชุมนั้น

ญัตติที่บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว หากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้พิจารณาในสมัยประชุมนั้นหรือพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้เป็นอันตกไป เว้นแต่ญัตตินั้นเป็นญัตติร่างข้อบัญญัติให้บรรจุในระเบียบวาระการประชุมในสมัยประชุมถัดไป

๗) ห้ามมีการเสนอญัตติอื่น ในขณะที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำลังประชุมเพื่อปรึกษาญัตติใดอยู่ ยกเว้น

- (๑) ขอแปรญัตติร่างข้อบัญญัติที่ไม่ใช่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณ
- (๒) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามหมวด ๘

แห่งระเบียบนี้

- (๓) ขอให้ลงมติ

- (๔) ขอให้แยกประเด็นพิจารณา หรือแยกประเด็นลงมติ

- (๕) ขอให้ปิดอภิปราย

- (๖) ขอให้เปิดอภิปรายต่อไป

- (๗) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

- (๘) ขอให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาใช้อำนาจตามข้อ ๑๑๘ ข้อ

๑๒๐ หรือ ข้อ ๑๒๑ ตามระเบียบนี้

(๙) ขอให้บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้

(๑๐) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นพิจารณา ถ้าที่ประชุมมีมติหรือเห็นชอบในญัตติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นพิจารณา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป เว้นแต่ญัตตินั้นเป็นญัตติเกี่ยวข้องกับข้อบัญญัติ

๖.ร่างข้อบัญญัติ

ร่างข้อบัญญัติต้องแบ่งเป็นข้อและมีบันทึก ประกอบด้วย

- ๑) หลักการของร่างข้อบัญญัติ
- ๒) เหตุผลที่เสนอร่างข้อบัญญัติ

๖.๑ การเสนอร่างข้อบัญญัติ

เมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับญัตติร่างข้อบัญญัติที่เสนอมาและตรวจแล้วเห็นว่าถูกต้อง ให้สำเนาแก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วันก่อนวันประชุม เว้นแต่เป็นการประชุมอัน รีบด่วนแต่ไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลานัดประชุม ถ้าตรวจแล้วเห็นว่าไม่ถูกต้องให้แจ้งผู้ เสนอทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับญัตตินั้น เว้นแต่เป็นญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่ไม่มี คำรับรองของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวไปยังผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาให้คำรับรองหากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แจ้งผลการพิจารณาให้คำรับรองให้ทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติ ดังกล่าวจากประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งให้ผู้เสนอทราบโดยเร็ว

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราว ต้องนำเสนอข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราวนั้นเข้าระเบียบวาระก่อนร่างข้อบัญญัติอื่น

๖.๒ การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ

๑) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ ต้องพิจารณาเป็น ๓ วาระ แต่ที่ประชุมสภาจะอนุมัติให้พิจารณา ๓ วาระรวดเดียวได้ โดยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนผู้ที่อยู่ในที่ประชุมจะเป็นผู้เสนอก็ได้

เมื่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอนุมัติให้พิจารณา ๓ วาระรวดเดียวแล้ว การพิจารณาวาระ ที่ ๒ ให้ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการแปรญัตติเต็มสภา โดยให้ประธานที่ประชุมเป็นประธานคณะกรรมการแปรญัตติ

๒) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ จะพิจารณา ๓ วาระรวดเดียวไม่ได้ และในการพิจารณาวาระที่ ๒ ต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง นับแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น

๓) วาระการพิจารณา

(๑) วาระที่ ๑ เรื่อง รับหรือไม่รับหลักการ และห้ามให้มีการลงมติก่อนที่จะสมาชิกสภาได้อภิปรายเรื่องนั้นพอสมควรแล้ว หรือสภาจะให้คณะกรรมการสภาพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้

(๒) วาระที่ ๒ ควรตั้งคณะกรรมการแปรญัตติไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี

ถ้าสภาไม่รับหลักการร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

(๑) ให้ประธานสภานำปรึกษาในที่ประชุมสภา เพื่อเลือกสมาชิกเป็นกรรมการหาข้อยุติ (นำวิธีการเลือกในข้อ ๑๒ วิธีเลือกรองประธานสภา มาใช้บังคับโดยอนุโลม)

(๒) แจ้งมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณฯ และรายชื่อคณะกรรมการหาข้อยุติ ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายอำเภอทราบภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่สภาไม่รับ

(๓) แจ้งมติให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ทราบภายในวันถัดจากวันที่สภามีมติไม่รับหลักการ

๖.๓ ร่างข้อบัญญัติตกไป

๑) ร่างข้อบัญญัติที่สภาไม่รับหลักการ

๒) ร่างข้อบัญญัติที่สภามีมติ ไม่ให้ตราเป็นข้อบัญญัติ

ผลเมื่อร่างข้อบัญญัติตกไป

๑) ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป เว้นแต่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

๒) ห้ามเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติ ที่มีหลักการเดียวกันในสมัยประชุมนั้นอีก เว้นแต่ประธานสภาอนุญาตเมื่อเหตุการณได้เปลี่ยนแปลงไป

๖.๔ การถอนญัตติ คำแปรญัตติ แก้ไขข้อความ หรือ ขอลถอนชื่อ

การถอนญัตติหรือคำแปรญัตติ จะกระทำเมื่อ

๑) ต้องการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติที่เปลี่ยนหลักการ

๒) ขอลถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองหรือผู้ร่วมเสนอญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้ว ทำได้ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภา หรือที่ประชุมคณะกรรมการแปรญัตติ (คำแปรญัตติ ชั้นคณะกรรมการฯ)

กรณีถือว่าถอนญัตติ

๑) ถึงวาระพิจารณาแล้ว ผู้เสนอหรือ ผู้แปรญัตติไม่ขออภิปราย หรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภา ให้ถือว่าได้ถอนญัตติ / คำแปรญัตตินั้น

๒) กรณีผู้บริหารเสนอญัตติ / แปรญัตติอาจมอบหมายให้รองนายกฯ เลขานุการ ที่ปรึกษาฯ เป็นผู้ อภิปรายชี้แจงหรือแถลงแทนก็ได้แต่ต้องทำเป็นหนังสือ

ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

๑) ในกรณีที่ประชาชนเป็นผู้เสนอร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อเพื่อเข้าร่วมประชุมสภา องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้แทนของผู้เข้าชื่อ มีสิทธิชี้แจงหรือเสนอข้อเท็จจริงหรือความเห็นเกี่ยวกับร่าง ข้อบัญญัติที่เสนอได้

๒) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น สภา องค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น

๗. การอภิปราย

๗.๑. การกล่าวถ้อยคำในที่ประชุมสภา

๑) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำใดต่อที่ประชุมสภา องค์การบริหารส่วนตำบลให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอนุญาตแล้วจึงกล่าว ได้ โดยให้ยืนกล่าว ณ ที่ของตนหรือ ณ ที่ซึ่งจัดไว้ก็ได้ และต้อง กล่าวกับประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ให้ใช้เวลาตามสมควร หากใช้เวลาเกินสมควรและมีผู้อื่นจะอภิปรายต่อไป ประธานอาจสั่งให้หยุดได้ เมื่ออภิปรายมา ๑๐ นาทีแล้ว (ตามระเบียบข้อ ๖๗)

- ๒) การอภิปรายเฉพาะเรื่องที่กำลังปรึกษาห้ามกล่าวข้อความซ้ำหรือนอกประเด็น
- ๓) ห้ามใช้คำหยาบคายใส่ร้ายป้ายสีผู้ใด
- ๔) ห้ามกล่าวถึงชื่อบุคคลใดๆ เว้นแต่หากจำเป็น
- ๕) ห้ามนำเอกสารมาอ่านในที่ประชุมฟัง เว้นแต่จำเป็น
- ๖) ห้ามนำวัตถุใดๆ เข้ามาแสดง เว้นแต่ประธานอนุญาต

๗.๒. การอนุญาตให้อภิปราย และลำดับการอภิปราย

๑) ให้ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอภิปรายก่อน กรณีมีหลายคนให้ประธานอนุญาตให้อภิปราย ครั้งละ ๑ คน

- ๒) ผู้คัดค้าน (ถ้ามี)
- ๓) ผู้สนับสนุนผู้เสนอ หรือผู้แปรญัตติ
- ๔) ผู้สนับสนุนผู้คัดค้านให้อภิปรายสลับกันถ้าไม่มีอีกฝ่ายก็ให้ฝ่ายนั้นอภิปรายต่อเนื่องได้

๗.๓. การปิดอภิปราย

การปิดอภิปรายจะกระทำได้เมื่อ

- ๑) ไม่มีผู้ใดจะอภิปรายต่อไป
- ๒) ประธานเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้วประธานเสนอให้วินิจฉัยว่าควรปิดอภิปรายหรือไม่ เว้นแต่อภิปรายกรณีสมาชิกถูกกล่าวหา ตามข้อ ๗๒ ให้อภิปรายจนหมดข้อสงสัย ห้ามรวบรัดอภิปราย
- ๓) เมื่อปิดอภิปรายแล้วให้ประธานเสนอให้ลงมติ

๗.๔. การรักษาระเบียบการประชุม

- ๑) เมื่อประธานเตือน สมาชิกต้องปฏิบัติตามทันที (ตามระเบียบข้อ ๖๖)
- ๒) เมื่อเห็นว่ามีผู้กระทำความผิดระเบียบการประชุม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อาจยืนหรือยกมือพ้นศีรษะ ร้องขอต่อประธานให้วินิจฉัย
- ๓) คำวินิจฉัยเป็นเด็ดขาดและห้ามอภิปรายในเรื่องนี้อีก (ตามระเบียบข้อ ๗๐)
- ๔) ขณะอภิปราย ถ้าประธานยืนให้สมาชิกระงับการอภิปรายแล้วนั่งลงทันทีและสมาชิกต้องฟังประธาน

๘. การลงมติสภา

๘.๑. วิธีการออกเสียงลงคะแนน

- ๑) เปิดเผย ให้ใช้วิธียกมือพ้นศีรษะ เว้นผู้บริหาร / สมาชิกไม่น้อยกว่า ๓ คน เสนอให้ใช้วิธีขึ้นชื่อ หรือ เรียกชื่อตามลำดับอักษร และที่ประชุมเห็นชอบ
- ๒) ลับ
 - (๑) ในกรณีกฎหมายกำหนดให้ออกเสียงลงคะแนนลับ
 - (๒) ในกรณี ผู้บริหาร/สมาชิกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ที่อยู่ในที่ประชุมเสนอให้ออกเสียงลับและสภาเห็นชอบ
- ๓) วิธีการเขียนเครื่องหมายบนกระดาษใส่กล่องที่จัดให้ แล้วประธานเรียกชื่อตามลำดับอักษรนำ ซองมาใส่หีบด้วยตนเองต่อหน้าประธาน

๘.๒. การลงมติ

- ๑) ก่อนลงมติ ประธานต้องตรวจสอบว่าครบองค์ประชุมหรือไม่ถ้าไม่ครบลงมติไม่ได้
- ๒) หลัก "หนึ่งคนหนึ่งเสียง"
- ๓) ประธานที่ประชุมออกเสียงในฐานะสมาชิก โดยไม่ต้องลงจากที่นั่งประธานก็ได้
- ๔) ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อน และให้ถือเอาคะแนนเสียงมากที่สุดเป็นเกณฑ์
- ๕) กรณี ประธานถามและไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าเห็นชอบ
- ๖) กรณีสมาชิกเข้ามาเมื่อเริ่มลงคะแนนแล้ว
 - (๑) กรณีเปิดเผย - มีสิทธิออกเสียงร่วมกับฝ่ายที่ยังนับคะแนนไม่เสร็จได้
 - (๒) กรณีลับ - มีสิทธิออกเสียงได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนน

๘.๓. การนับคะแนนและประกาศลงคะแนน

- ๑) เมื่อนับเสร็จแล้วประธานต้องประกาศคะแนนทันที ให้ประกาศด้วยว่าได้คะแนนข้างมากครบตาม จำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่
- ๒) ให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น กรณีคะแนนเท่ากันให้ ประธานออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงชี้ขาด และอาจบอกเหตุผลด้วยหรือไม่ก็ได้

๙. กระบวนการ

๙.๑. ความหมายและประเภทกระทู้

กระทู้ถาม คือ คำถามซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งขึ้นเพื่อสอบถามผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อเท็จจริง หรือนโยบายอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น กระทู้ถามมี ๒ ประเภท คือ

- ๑) กระทู้ถามทั่วไป
- ๒) กระทู้ถามด่วน

๙.๒. หลักเกณฑ์ การตั้งกระทู้ถาม

- ๑) แต่ละกระทู้ที่ผู้ตั้งและซักถามได้เพียงคนเดียว
- ๒) ในการประชุมครั้งหนึ่ง คนหนึ่งตั้งได้ ๑ กระทู้ ยกเว้นประธานสภาอนุญาต
- ๓) ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ๘ ประการ ดังนี้
 - (๑) มีความเชิงประชด เสียดสี หรือแก่งกล่าวใส่ร้าย
 - (๒) เคลือบคลุม หรือเข้าใจยาก
 - (๓) ในเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือได้ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ หรือที่ตกไป
 - (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน
 - (๕) เพื่อให้ออกความเห็น
 - (๖) ในปัญหาข้อกฎหมาย
 - (๗) ในเรื่องไม่เป็นสาระสำคัญ
 - (๘) เพื่อทราบกิจการส่วนตัวของบุคคลใดๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ
- ๔) ทำเป็นหนังสือ (แนบท้ายระเบียบ) และยื่นต่อประธานสภา เพื่อเสนอล่วงหน้า และให้ ประธานสภาส่งกระทู้ให้ผู้บริหารเตรียมตอบ พร้อมบรรจุเข้าระเบียบวาระภายใน ๗ วัน นับแต่ส่งกระทู้ให้ผู้บริหาร

๙.๓. กระทุ้งถามด่วน

- ๑) กระทุ้งถามด่วนต้องเป็นเรื่องเกี่ยวประโยชน์สำคัญหรือเหตุฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน กระทบประชาชน อย่างร้ายแรงที่จะต้องรีบชี้แจง และดำเนินการโดยทันที
- ๒) ประธานต้องรีบส่งให้ผู้บริหารเตรียมตอบ พร้อมกับกำหนดเวลาตามความสำคัญและความสนใจ ของประชาชน
- ๓) ประธานต้องอนุญาตให้ถามกระทุ้งถามด่วนก่อน (ตามลำดับ)
- ๔) เมื่อผู้บริหารตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทุ้งชกถามได้อีก ๓ ครั้ง

๙.๔. การสืบผลของกระทุ้งถาม

- ๑) การถอนกระทุ้งถาม
 - (๑) ผู้ตั้งกระทุ้งถามมีสิทธิถอนเมื่อใดก็ได้และห้ามผู้นั้นยื่นกระทุ้งถามในเรื่องนั้นอีก
 - (๒) ผู้ตั้งกระทุ้งถามไม่ถาม/ไม่อยู่เมื่อถึงระเบียบวาระให้ถือว่าถอนกระทุ้งถามนั้น
- ๒) กระทุ้งถามตกไป เมื่อสมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทุ้งถามสิ้นสุดลง ให้ถือว่ากระทุ้งถามตกไป

๙.๕. การตอบกระทุ้งถาม

- ๑) ผู้บริหารมีสิทธิไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของ ทางราชการ โดยต้องให้สภาทราบภายใน ๗ วัน
- ๒) ผู้บริหารขอเลื่อนการตอบได้ และขอให้ที่ประชุมโดยต้องชี้แจงเหตุผลพร้อมกำหนดเวลาที่จะตอบ หากนานเกินไป (สภามีสิทธิกำหนดเวลาให้ตอบได้)

๙.๖. กระทุ้งที่ยังไม่ตอบระงับไป

- ๑) ครบวาระสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๒) ยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๓) ปิดสมัยประชุม
- ๔) ผู้บริหารพ้นจากตำแหน่ง

๑๐. คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมี ๒ ประเภท คือ

- ๑) คณะกรรมการสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน ๓ - ๗ คน
- ๒) คณะกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน ๓ - ๗ คน

๑๐.๑. หน้าที่ของคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่กระทำการกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดๆ อันอยู่ในกิจการ ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อพิจารณากิจการ ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถตั้งคณะอนุกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามสมควร

๑๐.๒. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑) การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้บริหารท้องถิ่นเสนอชื่อสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้

๒) ในกรณีที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน ส่วน กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

๓) การเสนอชื่อให้เสนอได้โดยไม่จำกัดจำนวน เว้นแต่ที่ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่น

๔) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชุดต่างๆ ตามความจำเป็นแก่กิจการในหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

(๓) คณะกรรมการแปรรูปร่างข้อบัญญัติ

(๔) คณะกรรมการอื่นๆ ตามที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นสมควร

๕) การเลือกกรรมการวิสามัญของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าขอเสนอตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้สภาท้องถิ่นผู้เข้าชื่อตามลำดับรายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและพิจารณาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการวิสามัญไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด

๑๐.๓ การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

๑) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒) ตาย

๓) สมาชิกสภาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของผู้นั้นสิ้นสุดลง

๔) เลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ หรืองานที่ได้รับมอบหมาย

เสร็จสิ้นลง

๕) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากหน้าที่

๑๑. การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

๑) ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นสถานที่ที่ที่ควรแก่การเคารพ ผู้เข้าไปจะต้องแต่งกาย สุภาพประพฤติตนให้เรียบร้อย และอยู่ ณ ที่ซึ่งจัดไว้

๒) การแต่งกายของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น ให้แต่งเครื่องแบบชุดสากลนิยม ชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด

๓) ในขณะที่กำลังประชุม ห้ามบุคคลภายนอกเข้าไปในที่ซึ่งจัดไว้สำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และ คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๔) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้ประชาชนที่ประสงค์จะเข้าฟังการประชุมได้ เข้าฟังการประชุมการปรึกษาของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด

๕) การถ่ายทอดการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธี อื่นใดจะกระทำได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๑.๑ ห้ามผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้ ในที่ประชุมสภา

(๑) ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ กล่าวคำหยาบคาย เสียดสี หรือใส่ร้าย

(๒) แสดงกิริยาอันพึงรังเกียจ

(๓) ก่อวุ่นวายความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการให้เสื่อมเสียเกียรติของในที่ประชุมสภา องค์การบริหารส่วนตำบล หรือจงใจกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุรบกวนกิจการของในที่ประชุมสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล

(๔) ขัดคำสั่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๕) ขณะที่กำลังประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ ถ้าผู้ใดละเมิดระเบียบการ ประชุมนี้ หรือ กระทำการฝ่าฝืน ข้อ ๑๑๘ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจตักเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด หรือให้ กล่าวคำขอขมาในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือห้ามไม่ให้พูดต่อไป หรือ สั่งให้ผู้ละเมิดออกไปเสียจากที่ ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้

(๖) กรณีขัดคำสั่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการเสื่อมเกียรติของในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการกระทำนั้น หรือสั่งให้ ออกไปจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งนั้น โดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

(๗) กรณีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัด ขืน ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่นให้ทำหน้าที่รักษาความสงบ เรียบร้อย ของในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นำตัวผู้นั้นออกจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วน ตำบลหรือออกไปให้พ้นบริเวณสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้

(๘) ถ้าเกิดมีการส่งเสียงเอื้ออึงขึ้นในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าไม่สามารถจะรักษาระเบียบการประชุมให้เป็นที่เรียบร้อยได้ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจสั่งหยุดพัก การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ชั่วคราว

(๙) กรณีที่ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกิดอลเวง จนประธานสภาองค์การ บริหารส่วนตำบลไม่สามารถรักษาระเบียบการประชุมไว้ได้ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งปิด ประชุมสภาท้องถิ่น

คำสั่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามความในหมวดการรักษาระเบียบและ ความสงบเรียบร้อยเป็นคำสั่งที่เด็ดขาดตามระเบียบ ข้อ ๑๒๒

อ้างอิง

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒
- พระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕